

13 STYCZNIA 2016 R.

WPROWADZENIE

ROZPORZĄDZENIE OGÓLNE

W grudniu 2013 roku Komisja Europejska przyjęła **pakiet rozporządzeń unijnych**, które mają szczegółowo regulować zasady realizacji funduszy europejskich w latach 2014 – 2020 w państwach członkowskich. Najważniejszy akt to dokument o długiej nazwie: *Rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, tzw. rozporządzenie ogólne.*

Rozporządzenie składa się z pięciu części. Pierwsza z nich jest wprowadzeniem - określa przedmiot aktu i wyjaśnia najważniejsze definicje. Druga część, najbardziej rozbudowana, zawiera przepisy mające zastosowanie do wszystkich funduszy europejskich. Kolejne dwa segmenty rozporządzenia to wykaz zagadnień, które odnoszą się tylko do wybranych funduszy (np. tylko do środków w ramach polityki spójności, albo tylko do finansowania polityki morskiej i rybackiej). Ostatnia część zawiera przepisy końcowe.

Rozporządzenie 1303/2013 jest uzupełnione kilkunastoma załącznikami, które zawierają wyjaśnienia bądź uszczegółowienia niektórych zagadnień poruszonych w treści aktu. Rozpoczyna je natomiast preambuła, zapowiadająca dalsze elementy dokumentu oraz wyjaśniająca jego charakter.

W dalszej części materiałów w odniesieniu do tego dokumentu będziemy posługiwać się określeniem „rozporządzenie 1303”.

1

USTAWA WDROŻENIOWA

Podstawą prawną do wdrażania Funduszy Europejskich w kraju jest natomiast ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (**tzw. ustawa wdrożeniowa**), która **11 lipca 2014 roku została przyjęta przez Sejm RP**, 7 sierpnia podpisana przez Prezydenta RP, a 29 sierpnia opublikowana w Dzienniku Ustaw RP.

Ustawa wdrożeniowa obowiązuje od 13 września 2014 roku.

W dalszej części materiałów w odniesieniu do tego dokumentu będziemy posługiwać się określeniem „ustawa wdrożeniowa”.

UMOWA PARTNERSTWA

8 stycznia 2014 roku Rada Ministrów przyjęła projekt Umowy Partnerstwa i projekty krajowych programów operacyjnych. Dokumenty te 10 stycznia zostały przekazane do oficjalnych negocjacji z Komisją Europejską. Negocjacje projektu Umowy Partnerstwa z KE formalnie zostały zainicjowane 5 marca 2014 r.

23 maja 2014 roku Komisja Europejska zatwierdziła polską Umowę Partnerstwa. Tym samym jesteśmy trzecim państwem (po Danii i Niemczech), w którym umowa została przyjęta.

Umowa Partnerstwa została zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku. Warto jednak wiedzieć, że programy będą mogły być realizowane aż do 2023 r.

Umowa partnerstwa zawiera m.in. analizę potrzeb i potencjału kraju, podsumowanie ewaluacji ex ante planowanych do realizacji programów, wybrane cele tematyczne, szacunkową alokację wsparcia unijnego według celów tematycznych, opis zastosowania horyzontalnych zasad (takich jak np. partnerstwo, równouprawnienie, zrównoważony rozwój), wykaz programów do realizacji, koordynację

13 STYCZNIA 2016 R.

instytucjonalną wdrażania funduszy, ocenę potrzeby wzmocnienia zdolności administracyjnych instytucji zaangażowanych w zarządzanie i kontrolę programów, podsumowanie przedsięwzięć planowanych w ramach programów, w tym orientacyjny harmonogram dla ograniczenia administracyjnych obciążeń beneficjentów, rozwiązania dotyczące zasady partnerstwa wraz z orientacyjnym wykazem partnerów, opis rozwiązań zapewniających skuteczne wdrażanie funduszy, w tym ocenę istniejących systemów elektronicznej wymiany danych oraz podsumowanie planowanych przedsięwzięć.

W dalszej części materiałów w odniesieniu do tego dokumentu będziemy posługiwać się określeniem „Umowa Partnerstwa”.

SYSTEM INSTYTUCJONALNY

Rozporządzenie 1303 dokładnie wskazuje, jak powinien wyglądać system instytucjonalny w ramach realizacji Funduszy Europejskich. Już w **preambule dokumentu pojawia się sformułowanie wskazujące, że konieczne jest, aby państwa członkowskie wyznaczyły dla każdego programu operacyjnego instytucję zarządzającą, instytucję certyfikującą i funkcjonalnie niezależną instytucję audytową**.¹ Jednocześnie przepis umożliwia wykonywanie funkcji instytucji certyfikującej przez instytucję zarządzającą (takie też rozwiązanie przyjęto w Polsce). Państwo członkowskie powinno mieć również możliwość wyznaczenia instytucji pośredniczących (które również w Polsce zostały powołane). W kolejnych częściach Rozporządzenia 1303 znajdują się dwa ważne zagadnienia:

1. **Funkcje instytucji istniejących w systemie realizacji Funduszy Europejskich**²
2. **Procedura desygnacji tych instytucji**³ (a więc „akredytacji” instytucji do pełnienia swojej roli, weryfikacji spełniania wszystkich niezbędnych warunków do sprawnego działania). Kryteria według których dokonuje się takiej desygnacji zostały umieszczone w załączniku nr XIII do Rozporządzenia.

Przepisy określone w rozporządzeniu zostały wykorzystane, powtórzone bądź rozwinięte na poziomie krajowym. Kwestie instytucjonalne szczegółowo omawia ustawa wdrożeniowa.⁴

Podobnie jak w latach 2007 – 2013, także w kolejnej perspektywie finansowej **za przygotowanie programów, a następnie za ich wdrażanie, odpowiadać będą instytucje zarządzające**. Będą to odpowiednie ministerstwa (w przypadku programów krajowych), bądź samorządy województw (w przypadku programów regionalnych). **Instytucje te będą mogły przekazywać realizację części zadań instytucjom pośredniczącym**. Koordynację całego systemu Funduszy Europejskich zapewni **Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju**.

INSTYTUCJE ZARZĄDZAJĄCE

Za **przygotowanie programów operacyjnych oraz sprawne i efektywne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli programów** odpowiedzialne są instytucje zarządzające. Rolę instytucji zarządzającej programem operacyjnym dla programów krajowych pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w przypadku regionalnych programów operacyjnych rolę instytucji zarządzających pełnią zarządy województw.

Instytucja zarządzająca w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego odpowiada za całokształt zagadnień związanych z zarządzaniem programem, zgodnie z zasadami

¹ Preambuła do Rozporządzenia 1303

² Art. 125 – 127. Rozporządzenia 1303

³ Art. 124. Rozporządzenia 1303

⁴ Art. 9 – 14. Ustawy wdrożeniowej zawierają zadania poszczególnych instytucji, natomiast w art. 15 – 17. Ustawy doprecyzowano kwestie desygnacji

13 STYCZNIA 2016 R.

należytego zarządzania finansowego. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z wdrażaniem programu instytucja zarządzająca przygotowuje i wydaje między innymi dokumenty - szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego i opis systemu zarządzania i kontroli. Regulują one szczegółowo zasady wdrażania programu, a także określają kompetencje instytucji zaangażowanych w realizację programu oraz wzajemne relacje między nimi. Instytucja zarządzająca może też wydawać wytyczne programowe regulujące kwestie szczegółowe dla danego krajowego albo regionalnego programu operacyjnego oraz inne dokumenty. Treść dokumentów przygotowywanych przez instytucję zarządzającą nie może stać w sprzeczności z zapisami dokumentów o charakterze horyzontalnym, takich jak wytyczne horyzontalne.

Poza funkcjami związanymi z zarządzaniem i kontrolą **instytucjom zarządzającym powierzone zostały zadania związane z certyfikacją wydatków do Komisji Europejskiej**. Warunkiem niezbędnym dla pełnienia przez instytucję zarządzającą zadań związanych z certyfikacją w ramach danego programu operacyjnego jest zapewnienie rozdzielenia realizacji zadań zarządczo - kontrolnych od certyfikacji.

INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE

Instytucja zarządzająca może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, **jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących**. Rolę instytucji pośredniczącej w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego pełni **podmiot publiczny albo podmiot prywatny**.

Delegacja uprawnień odbywa się na drodze porozumienia, zawieranego pomiędzy instytucją zarządzającą a daną instytucją pośredniczącą. Porozumienie to określa szczegółowo zakres zadań instytucji pośredniczącej oraz prawa i obowiązki obu stron porozumienia. Delegacja uprawnień nie może dotyczyć zagadnień związanych z certyfikacją wydatków. Dokonując delegacji, instytucja zarządzająca zachowuje całkowitą odpowiedzialność za całość realizacji programu.

INSTYTUCJE WDRAŻAJĄCE

W celu zapewnienia sprawnego wdrażania programu operacyjnego, **instytucja pośrednicząca może delegować część zadań związanych z realizacją programu (na poziomie działania albo poddziałania) jednej albo większej liczbie instytucji wdrażających**. Rolę instytucji wdrażającej w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego może pełnić **podmiot publiczny albo prywatny**. Powierzenie części kompetencji odbywa się, w drodze porozumienia (w przypadku, gdy rolę IW pełni podmiot publiczny) albo umowy (w przypadku, gdy rolę IW pełni podmiot prywatny), za zgodą instytucji zarządzającej i przy zachowaniu przez tę ostatnią całkowitej odpowiedzialności za całość realizacji programu. Zakres delegacji obejmuje w szczególności działania wykonywane w związku z realizacją projektów, np. wybór projektów do dofinansowania (na podstawie kryteriów finansowania operacji zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący), kontrolą realizacji projektów, weryfikacją wniosków o płatność beneficjentów.

INSTYTUCJA AUDYTOWA

Podobnie jak w perspektywie 2007-2013 **rola instytucji audytowej** dla wszystkich krajowych i regionalnych programów operacyjnych polityki spójności **jest powierzona Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej**, który sprawuje swoją funkcję przy pomocy jednej z komórek organizacyjnych (departamentów) w Ministerstwie Finansów oraz 16 urzędów kontroli skarbowej.

INSTYTUCJA ODPOWIEDZIALNA ZA OTRZYMYWANIE PŁATNOŚCI Z KE

Instytucją odpowiedzialną za otrzymywanie płatności z KE jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Środki przekazywane przez Komisję Europejską jako zaliczki oraz płatności okresowe i płatność końcowa zostaną włączone do budżetu państwa jako jego dochody. Z kolei z budżetu państwa będą przekazywane środki na finansowanie projektów.

13 STYCZNIA 2016 R.

DESYGNAcja

Przez desygnację należy rozumieć decyzję ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, potwierdzającą spełnienie przez daną instytucję warunków zapewniających prawidłową realizację programu operacyjnego.

System krajowej desygnacji, przewidziany w Rozporządzeniu 1303 stanowi gwarancję poprawnego działania systemu realizacji FE 2014-2020, zarówno w wymiarze instytucjonalnym, jak i proceduralnym.

Podmiotem udzielającym desygnacji jest **minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego**, jako koordynator realizacji Umowy Partnerstwa i koordynator polityki spójności w Polsce, pełniący jednocześnie funkcję państwa członkowskiego w rozumieniu rozporządzenia ogólnego. Minister będzie wspomagany przez **Komitet ds. Desygnacji, w skład którego będą wchodzić jego przedstawiciele oraz przedstawiciele Ministra Finansów.**

Desygnacji będą podlegać IZ oraz IP (oraz IW) w zakresie, w jakim zostały delegowane im zadania. Desygnacja będzie procesem ciągłym, tzn. spełnianie kryteriów desygnacji będzie weryfikowane podczas całego okresu realizacji PO poprzez kontrole ciągłości desygnacji realizowane w oparciu o analizę ryzyka, jak również wyniki prac IA i IZ. Udzielona desygnacja będzie mogła zostać zawieszona lub wycofana w przypadku naruszenia przez IZ lub IP kryteriów desygnacji.

Szczegółowe kryteria uzyskania desygnacji zostały określone w załączniku XIII do Rozporządzenia 1303. Kilka przykładowych kryteriów:

- odpowiednia struktura organizacyjna,
- ramy do zapewniania kontroli zadań wykonywanych przez instytucję, którym delegowano część obowiązków,
- procedury w zakresie sprawozdawczości i monitorowania,
- odpowiednie zasoby ludzkie,
- zarządzanie ryzykiem,
- procedury dotyczące zwalczania nadużyć finansowych,
- procedury audytu,
- procedury na potrzeby systemu elektronicznego gromadzenia, przechowywania danych.

KOMITET MONITORUJĄCY

Poza wymienionymi instytucjami podlegającymi desygnacji, warto zaznaczyć, że zarówno Rozporządzenie 1303, jak i ustawa wdrożeniowa, powołują do życia w przypadku każdego z programów operacyjnych specjalne ciało doradcze i opiniodawcze, w postaci Komitetu Monitorującego.

W Rozporządzeniu 1303 wskazano⁵, że w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia państwa członkowskiego o decyzji Komisji dotyczącej przyjęcia programu, państwo członkowskie ustanawia komitet, zgodnie ze swoimi instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi ramami, w celu monitorowania wdrażania programu. O składzie komitetu monitorującego decyduje państwo członkowskie, przy zastrzeżeniu że składa się on z przedstawicieli stosownych instytucji państwa członkowskiego i instytucji pośredniczących oraz przedstawicieli partnerów.

Komitet monitorujący powinien zbierać się **co najmniej raz w roku** i dokonywać przeglądu wdrażania programu i postępów poczynionych na drodze do osiągnięcia jego celów. Powinien brać przy tym pod uwagę dane finansowe, wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu. Komitet monitorujący jest także konsultowany i, jeżeli uzna to za stosowne, wydaje opinię w sprawie wszelkich zmian programu zaproponowanych przez instytucję zarządzającą, np. odnośnie kryteriów wyboru projektów.

⁵ Art. 47 – 49. Rozporządzenia 1303

13 STYCZNIA 2016 R.

Polska ustawa wdrożeniowa precyzuje⁶, że komitet monitorujący jest powoływany przez instytucję zarządzającą, której przedstawiciel przewodniczy komitetowi.

Członkami komitetu są przedstawiciele:

- a) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
- b) ministrów właściwych ze względu na zakres programu operacyjnego,
- c) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- d) organizacji związkowych i organizacji pracodawców reprezentatywnych,
- e) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- f) organizacji pozarządowych

Przedstawiciel środowisk związkowych, pozarządowych i naukowych powinni stanowić łącznie co najmniej jedną trzecią składu.

INSTYTUCJE W RAMACH EWT

Odrębny **system instytucjonalny dotyczy programów realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.**

Zgodnie z przepisami ustawy wdrożeniowej⁷ **koordynatorem Europejskiej Współpracy Terytorialnej jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.** Swoje zadania, zwłaszcza związane z prowadzeniem kontroli oraz nakładaniem korekt finansowych **może jednak powierzyć tzw. krajowemu kontrolerowi.** Ponadto **zadania związane z merytoryczną realizacją** programów EWT mogą zostać przekazane innym instytucjom, **tzw. wspólnym sekretariatom.**

5

PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW DO DOFINANSOWANIA

Rozporządzenie 1303 określiło, że rolą instytucji zarządzającej programem jest opracowanie systemu wyboru projektów do dofinansowania. W polskim systemie, w przypadku każdego z realizowanych programów, **zostaną określone kryteria wyboru – przygotowane przez instytucję zarządzającą we współpracy z instytucjami bezpośrednio organizującymi konkursy oraz zaopiniowane przez komitety monitorujące poszczególnych programów.**

Tak szczegółowych zasad jeszcze nie ma. Jednak już teraz potencjalni beneficjenci środków unijnych mogą zapoznać się z **ogólną procedurą wyboru projektów** do dofinansowania. Te zasady określa **ustawa wdrożeniowa.**

W dalszej części materiałów zapoznać się Państwo z najważniejszymi elementami procedury wyboru projektów do dofinansowania, które zostały określone w ustawie wdrożeniowej. Będą one wspólne dla wszystkich programów operacyjnych.

TRYBY WYBORU PROJEKTÓW

Wybór projektów do dofinansowania będzie następował **w trybie konkursowym oraz pozakonkursowym.**⁸ Ten drugi tryb może dotyczyć wyboru projektów, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. **Tryb pozakonkursowy powinien dotyczyć tylko** projektów o strategicznym znaczeniu dla społeczno – gospodarczego rozwoju kraju, regionu oraz projektów dotyczących realizacji zadań publicznych. Przykładowo w trybie pozakonkursowym będą

⁶ Art. 14. Ustawy wdrożeniowej

⁷ Art. 12. Ustawy wdrożeniowej

⁸ Art. 38. Ustawy wdrożeniowej

13 STYCZNIA 2016 R.

inicjowane projekty systemowe polegające na wspieraniu instytucji działających w ramach pomocy społecznej (np. ośrodki pomocy społecznej, centra pomocy rodzinie), czy rynku pracy.

OGŁOSZENIA KONKURSOWE

Dominującym trybem wyboru projektów do dofinansowania ma być jednak tryb konkursowy. Ustawa wdrożeniowa wskazuje zasady przygotowania takich konkursów⁹:

- a) instytucja organizująca konkurs powinna podać do publicznej wiadomości **ogłoszenie o naborze wniosków co najmniej 30 dni przed** planowanym rozpoczęciem terminu przyjmowania wniosków,
- b) ogłoszenie powinno pojawić się w szczególności **na stronie internetowej instytucji oraz na portalu Funduszy Europejskich**
- c) **ogłoszenie o konkursie powinno zawierać co najmniej:**
 - nazwę i adres właściwej instytucji,
 - określenie przedmiotu konkursu, w tym typów projektów podlegających dofinansowaniu,
 - określenie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie,
 - określenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu dofinansowania projektu lub maksymalnej dopuszczalnej kwoty dofinansowania projektu,
 - określenie terminu, miejsca i formy składania wniosków o dofinansowanie projektu,
 - określenie sposobu i miejsca udostępnienia regulaminu konkursu.
- d) **regulamin konkursu powinien określać:**
 - nazwę i adres właściwej instytucji,
 - przedmiot konkursu, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu,
 - formę konkursu,
 - termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nich braków formalnych oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek,
 - wzór wniosku o dofinansowanie projektu,
 - wzór umowy o dofinansowanie projektu,
 - kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia,
 - kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie,
 - maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu lub maksymalną dopuszczalną kwotę dofinansowania projektu,
 - środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy,
 - sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu,
 - formę i sposób udzielania wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.

Aby chronić wnioskodawców i zapewnić ich równe traktowanie, wprowadzono także zapis mówiący, że do czasu rozstrzygnięcia konkursu właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu konkursu w sposób skutkujący nierównym traktowaniem, zwłaszcza na niekorzyść potencjalnych beneficjentów.

TERMIN KONKURSU I HARMONOGRAM NABORÓW

Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu powinien być wskazany w ogłoszeniu konkursowym (czyli co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem). **Konkurs nie może być krótszy niż 7 dni**, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków.¹⁰

O terminach naborów wniosków, dowiemy się jednak już wcześniej. Ustawa obowiązuje instytucje organizujące konkursy do **opublikowania harmonogramu konkursów na kolejny rok najpóźniej do 30 listopada roku poprzedniego**.¹¹ Takie zobowiązanie nie dotyczy ono sytuacji, kiedy program

⁹ Art. 39 – 41. Ustawy wdrożeniowej

¹⁰ Art. 42. Ustawy wdrożeniowej

¹¹ Art. 47. Ustawy wdrożeniowej

13 STYCZNIA 2016 R.

operacyjny jeszcze nie jest zatwierdzony do realizacji przez Komisję Europejską, dlatego też **w tym roku kalendarzowym nie musi jeszcze być wprowadzone**. Jeśli jakiś program operacyjny zostanie zatwierdzony przez Komisję Europejską przed 30 listopada, wówczas instytucja odpowiedzialna za taki program, będzie zobowiązana do ogłoszenia harmonogramu naborów na kolejny rok do 30 listopada. Jeśli natomiast program zostanie zatwierdzony po 30 listopada, wówczas ten termin ustawowy nie będzie obowiązywał. W takiej sytuacji instytucja odpowiedzialna za program jest zobowiązana ogłosić harmonogram niezwłocznie po przyjęciu programu.

Harmonogram konkursów będzie mógł być aktualizowany. **Zmiany nie będą jednak mogły dotyczyć tych konkursów, których przeprowadzenie zaplanowano w terminie krótszym niż 3 miesiące** licząc od dnia aktualizacji.

PROCEDURA ODWOŁAWCZA

Szczegółowe wytyczne w zakresie procedury odwoławczej od wyników wyboru projektów do dofinansowania, zostaną określone w odpowiednich dokumentach programowych. Ustawa wdrożeniowa wskazuje jednak podstawowe etapy procedury i wymogi formalne z nią związane.

ETAP PRZEDSĄDOWY – PRAWO WNIESIENIA PROTESTU

W przypadku negatywnej oceny projektu wybieranego w trybie konkursowym, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.¹²

NEGATYWNA OCENA

Negatywną oceną jest ocena, w ramach której:

1. projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, **na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny**
2. projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak **kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania** (nie może to być jedyna przesłanka do wniesienia protestu – w takiej sytuacji powinno się wykazać dodatkowo jakieś niedociągnięcia formalne czy zaniedbania instytucji)

WYMOGI FORMALNE PROTESTU

Termin na wniesienie protestu wynosi **14 dni. Protest jest wnoszony w formie pisemnej i zawiera**¹³:

1. oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu
2. oznaczenie wnioskodawcy
3. numer wniosku o dofinansowanie projektu
4. wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem
5. wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem
6. podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania.

Protest jest wnoszony za pośrednictwem instytucji organizującej konkurs.

ROZPATRZENIE PROTESTU

¹² Art. 53. Ustawy wdrożeniowej

¹³ Art. 54. Ustawy wdrożeniowej

13 STYCZNIA 2016 R.

Instytucja organizująca konkurs w terminie 21 dni od otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez wnioskodawcę. **W wyniku tej weryfikacji może:**

1. **Dokonać zmiany podjętego wcześniej rozstrzygnięcia** (co skutkuje skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo umieszczeniem go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej).
2. **Skierować protest wraz z otrzymaną od wnioskodawcy dokumentacją do właściwej instytucji do rozpatrzenia protestu**, to jest do instytucji zarządzającej albo pośredniczącej (jeżeli taka została ustanowiona dla danego programu operacyjnego). Do protestu załączane jest wówczas stanowisko instytucji organizującej konkurs dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego wcześniej rozstrzygnięcia.¹⁴

W przypadku punktu 2. właściwa instytucja (zarządzająca lub pośrednicząca) **rozpatruje protest**, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez wnioskodawcę **w terminie 30 dni**. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony do 60 dni.¹⁵

Właściwa instytucja (zarządzająca lub pośrednicząca) **może uwzględnić protest i wówczas:**

1. w przypadku kiedy protest dotyczył kryteriów wyboru projektów, **wniosek jest kierowany bezpośrednio do właściwego etapu oceny bądź umieszczany na liście projektów wybranych do dofinansowania**,
2. w przypadku kiedy protest dotyczył błędów proceduralnych przy ocenie, **sprawa jest przekazywana instytucji organizującej konkurs**, w celu dokonania ponownej oceny projektu zgodnie z wszelkimi obowiązującymi procedurami

Instytucja może także nie uwzględnić protestu i wówczas poinformować wnioskodawcę o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Jeśli miał miejsce punkt 2. (skierowanie do ponownej oceny w związku ze stwierdzeniem błędów proceduralnych w pierwszej ocenie), instytucja organizująca konkurs dokonuje ponownej oceny wniosku i wówczas:

1. w przypadku pozytywnej ponownej oceny projektu, **wniosek jest kierowany bezpośrednio do właściwego etapu oceny bądź umieszczany na liście projektów wybranych do dofinansowania**,
2. w przypadku negatywnej ponownej oceny projektu, **wniosek jest odrzucany**, a wnioskodawca ma możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

ETAP SĄDOWY – SKARGI DO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH

W przypadku nieuwzględnienia protestu przez właściwą instytucję (zarządzającą lub pośredniczącą) bądź w sytuacji, kiedy po ponownej ocenie projektu (w związku z błędami proceduralnymi w pierwszej ocenie) wniosek jest odrzucany, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Taką skargę można też wnieść, jeśli odpowiedzialna instytucja zaniecha działania i w ogóle nie podejmie się rozpatrzenia protestu.

SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

¹⁴ Art. 55 – 56. Ustawy wdrożeniowej

¹⁵ Art. 57. Ustawy wdrożeniowej

13 STYCZNIA 2016 R.

Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego jest wnoszona w terminie 14 dni od wraz z kompletną dokumentacją w sprawie.¹⁶

Kompletna dokumentacja obejmuje:

- wniosek o dofinansowanie projektu,
- informację o wynikach oceny projektu,
- wniesiony protest,
- informację o nieuwzględnieniu protestu, o wynikach ponownej oceny projektu wskutek wcześniejszych błędów proceduralnych, bądź o nierozpatrzeniu protestu,
- ewentualne załączniki.

Sąd rozpoznaje skargę w terminie 30 dni i może:

- a) **uwzględnić skargę**
- b) **oddalić skargę**
- c) **umorzyć postępowanie** w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

SKARGA KASACYJNA

W przypadku oddalenia skargi bądź umorzenia postępowania, **wnioskodawca może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.**¹⁷

Ponadto, skargę do NSA mogą wnieść także instytucje zaangażowane w przedsądowy etap procedury odwoławczej (instytucja organizująca konkurs oraz właściwa instytucja zarządzająca lub pośrednicząca), jeśli nie zgadzają się z decyzją wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Skarga kasacyjna jest wnoszona w terminie 14 dni. Jest rozpatrywana w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia. Obowiązują procedury w zakresie postępowania administracyjnego.

9

Co ważne, procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania i którzy nie wnoszą protestów w tym zakresie.

¹⁶ Art. 61. Ustawy wdrożeniowej

¹⁷ Art. 62. Ustawy wdrożeniowej

